

JEGYZET

Folytatás a 2. oldalról

nyomdában készült, ezért volt szükség a korai, 19 órás lapzártára), ha az nem jut el időben Önökhöz. A Román Postára ugyebár nem számíthattunk, ezért saját terjesztői hálózatot kellett kiépítenünk.

A Székelyhon napilapot több mint száz lapkézbesítő kollégánk vitte hétköznaponként hajnalban házhöz – esőben, sárban, hóban, fagyban, kőbor kutyák és tévelygő medvék társaságában; rendkívül hálásak vagyunk munkájukért. Akárcsak lapterjesztőinknek (Balogh Ignác, Kürtös Miklós, Sántha Szilárd, Somorai Imre, Mátyás László, Bogos István, Kovács Zoltán, Bíró István, Máté Géza, Antal Zsolt, Jakab Róbert, Bíró Adél, Zsombori Dénes, Gábor Loránd) és irodai koordinátorainknak (Molnár Kinga, Mezei Klára, Szilveszter Emília, Deák Sándor), támogatói tevékenységet folytató kollégáinknak (Lázár Attila, Ünver Krisztina, Szóts Adél, Szilágyi István, Györgydeák Melinda), illetve Balogh Kingának, lapcsaládunk kereskedelmi vezetőjének.

Nem tagadjuk, óriási előnyre – és tiszteletre – tettünk szert azzal, hogy kora reggel már az Önök postaládájában volt a friss lapszám. Itt jegyezzük meg: magyarországi források nélkül lehetetlen lett volna ilyen mennyiségben ilyen tartalmat és ilyen hatékony terjesztői és kézbesítői hálózatot fenntartani és működtetni.

2022. február 24-én azonban minden megváltozott.

Háború, drágulás, jogszabály-módosítás

2022. február 24-én hajnalban Oroszország megtámadta Ukrajnát – a részleteket tudjuk, ezért most

csak a ránk vonatkozó következményekre térünk ki. A háború következtében az Oroszországból szállított újságpapír is európai uniós szankció, azaz tilalom alá került, ezért az olcsó orosz papír helyett drágább után kellett nézniük az európai nyomdának – velük együtt a már említett Garamond nyomdának is. Az olcsó papír egyik pillanatról a másikra nagyon drága lett, ezzel párhuzamosan pedig az üzemenyag ára is jelentősen növekedett, akárcsak a székházaink fenntartási költségei. Ezeket a pluszterheket egy előfizetésdrágítással is csak mérsékelni tudtuk volna, de kivédeni már nem; ám a nyáron életbe lépett, rész munkaidősökre vonatkozó jogszabály-módosítás már kivédhetetlen ütést mért ránk. Az említett jogszabály ugyanis előírta, hogy a rész munkaidős munkaszerződés után is teljes munkaidős járulékot kell fizetni. Vagyis a Székelyhon napilap több mint száz rész munkaidős lapkézbesítője után akkor is a 2550 lejes bruttó minimálbérré meghatározott havi 640 lejes társadalombiztosítási járulékot (románul rövidítve CAS) és a 255 lejes egészségbiztosítási járulékot (CASS) kell befizetnie a munkaadónak, ha az érintett munkavállaló fizetése nem éri el a minimálbér szintjét. Mindez lecsupaszította: hiába dolgozik egy lapkézbesítő kollégánk napi 2-4 órát, 8 órányi járulékot kell befizetnünk utána. Ehhez azonban a világ pénzére lenne szükségünk – amit az anyagországi finanszírozótól senki sem várhat el.

Mit tehattünk volna?

Igen, adódik a kérdés: mit tehattunk volna? Például azt, hogy a drasztikusan megemelkedett költségeinket egyszerűen áthárítjuk az előfizetőinkre,

így a mostani havi 42 lejes előfizetés a duplájába kerül(ne). Azzal is számolhattunk volna, hogy elbocsátjuk a lapkézbesítő kollégáinkat és átadjuk az előfizetéseinket a Román Postának – abban bízva, hogy a Székelyhon kilencezer értékesített példányát napi rendszerességgel és időben házhöz viszi majd a postás. Mivel tudjuk, hogy a posta is súlyos emberhiánnyal küzd, tehát nem lenne képes ezt a terhet elbírní, ezért ez a lehetőség is elúszott. Így a harmadik út maradt: lehajtott fejfel elfogadjuk, hogy a jelenlegi minőségben és árban képtelenek vagyunk januártól teljesíteni a megszokott színvonalon a lapkiadást és a -kézbesítést.

Tisztában vagyunk azzal, hogy az elmúlt években egyfajta közszolgálati szerepet láttunk el, ugyanis az egyre hangosabb médiazajban nap mint nap gondosan ellenőriztük Önöknek mindazt, ami fontos lehet. Ennek tudatában is el kellett ismerünk, hogy 2023-ban napilapot már csak úgy lehet kiadni, ha nagyon sok „talált” pénz áll rendelkezésünkre vagy a lapot piaci áron értékesítjük. Előbbi senkitől sem várhatjuk el, utóbbi pedig a jelenlegi nyugdíjak és energiaárak mellett megfizethetetlenül drága lenne.

Utószó

Mindössze négy esztendő adatott meg a Székelyhon napilapnak, ez pedig nem sok. Arra azonban elegendő volt, hogy Székelyföldön egy olyan közösséget kövacsoljon össze, amely reményeink szerint nem hullik darabjaira. A Székelyhon újságírói gárdájának egy része 2023-ban a Székelyhon.ro oldalon folytatja. Arra kérjük Önöket, hogy tartsanak velünk!

FOTÓK: PINTI ATTILA